LOKALE EDUCATIEVE AGENDA (LEA) OLDENZAAL

Uitvoeringsagenda 2023-2027

Een duurzame, optimale en brede ontwikkeling
voor ieder kind en iedere jeugdige in Oldenzaal

Voorwoord

“Alle kinderen en jongeren hebben recht op gelijke kansen in het onderwijs. Het is belangrijk dat de talenten van alle kinderen en jongeren optimaal benut worden. Dat is niet alleen van groot belang voor de toekomst van kinderen en jongeren zelf, maar ook voor de toekomst van onze samenleving.”

Deze introductie uit de Oldenzaalse Gelijke Kansen Alliantie Agenda uit 2022 geeft exact weer waar we de komende schooljaren met elkaar aan werken. **Kansrijk opgroeien en kansrijk onderwijs voor iedereen,** daar staan we voor en daar gaan we voor! Of je nu wat extra ondersteuning kunt gebruiken, of juist wat extra uitdaging nodig hebt.
Om dat te bereiken hebben de kinderopvang, basisscholen en middelbare scholen en gemeente Oldenzaal een aantal afspraken met elkaar gemaakt. Want gelijke kansen realiseren, dat kan geen enkele partij alleen.

Kinderopvang, onderwijs en gemeente staan, met andere partijen in de stad, samen om de Oldenzaalse kinderen en jongeren heen. Denk aan welzijnswerk, (school) maatschappelijk werk, GGD/JGZ en politie. Maar ook aan de sportclubs en –verenigingen en (culturele) organisaties waar de Oldenzaalse kinderen en jongeren hun vrije tijd doorbrengen en aan de werkgevers waar zij op wat latere leeftijd werken. Om kinderen en jongeren zo goed mogelijk te ondersteunen in hun ontwikkeling, is het perspectief, de inbreng en de inzet van al deze verschillende partijen belangrijk. Het verder ontwikkelen van het interprofessioneel werken; het samenwerken vanuit verschillende vakgebieden (professies), rond kinderen en jongeren is daarom een cruciaal onderdeel van deze LEA-uitvoeringsagenda.

Het gaat hierbij niet om het samen moeten doen, maar om het samen willen doen. Alleen samen kunnen we zo goed mogelijk bijdragen aan een duurzame, optimale en brede ontwikkeling voor ieder kind en jeugdige in Oldenzaal.

Dat vraagt iets van al deze professionals. (Nog) beter kijken, signaleren en denken over je eigen organisatiegrenzen, goed luisteren en samen doen wat nodig is. Loskomen van wij-zij denken en elkaar echt versterken. Met de juiste inzet, op de juiste plek, op het juiste moment.

Dat vraagt daarmee ook iets van ons als bestuurders. Wij committeren ons daaraan. Omdat we er van overtuigd zijn dat we alleen op deze manier kunnen bereiken wat wij willen. Zo kunnen we aan de ene kant de basisondersteuning in en rond de Oldenzaalse scholen versterken en aan de andere kant het preventieve aanbod in de wijken en gemeente verstevigen. Om daarmee uiteindelijk gelijke kansen te bieden aan zo veel mogelijk Oldenzaalse kinderen en jongeren. Zodat zij kansrijk opgroeien en kunnen genieten van kansrijk onderwijs.
En zodat de talenten van alle kinderen en jongeren zo goed mogelijk tot hun recht komen. In het belang van ons allemaal!

Namens kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs in Oldenzaal en gemeente Oldenzaal,

Stuurgroep Lokale Educatieve Agenda

Kirsten Meijer
Frank Nijhuis
Marjan Weekhout
Maaike Rödel

LEA UITVOERINGSAGENDA
2023-2027

Een duurzame, optimale en brede ontwikkeling
voor ieder kind en iedere jeugdige in Oldenzaal

Inhoud

Voorwoord 3

Inhoud 4

1. Introductie 7
   - 1.1 Vooraf 7
   - 1.2 Leeswijzer 7

2. LEA Uitvoeringsagenda 2023-2027 9
   - 2.1 Terugblik op afgelopen LEA-periode 9
   - 2.2 Focus op kansrijk opgroeien en kansrijk onderwijs 9
     - 2.2.1 Wat weten we over (on)gelijke kansen in het onderwijs? 10
     - 2.2.2 Landelijke aandacht voor kansen(on)gelijkheid in de voorschool en het onderwijs 11
   - 2.3 Concrete inzet van de Oldenzaalse LEA 11

3. Onze afspraken 13
   - 3.1 Afspraak 1: we vergroten ons bereik van doelgroeppeuters. 13
   - 3.2 Afspraak 2: onze VVE-voorzieningen zijn van hoge kwaliteit. 13
   - 3.3 Afspraak 3: we werken interprofessioneel samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn 14
   - 3.4 Afspraak 4: we realiseren op steeds meer plekken in Oldenzaal een rijke schooldag 15
   - 3.5 Afspraak 5: we ontwikkelen een actieplan schoolaanwezigheid Oldenzaal 15

4. Wat gaan we ervoor doen? 16
   - 4.1 Vergroten bereik van doelgroeppeuters 16
   - 4.2 Onze VVE voorzieningen zijn van hoge kwaliteit 17
   - 4.3 We werken interprofessioneel samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn 19
   - 4.4 We realiseren op steeds meer plekken in Oldenzaal een rijke schooldag 21
   - 4.5 We ontwikkelen een actieplan schoolaanwezigheid Oldenzaal 21

5. Organisatie 22
   - 5.1 Stuurgroep LEA 23
     - 5.1.1 Taken en verantwoordelijkheden 23
     - 5.1.2 Leden 23
     - 5.1.3 Frequentie van overleg 23
     - 5.1.4 Wettelijke verplichting 23
   - 5.2 Programmaleiding door LEA-coördinator 23
   - 5.3 Regiegroep LEA 23
     - 5.3.1 Taken en verantwoordelijkheden 23
     - 5.3.2 Leden 23
     - 5.3.3 Frequentie van overleg 23
   - 5.4 Wijken (PO) & Locaties (VO) 24
     - 5.4.1 Taken en verantwoordelijkheden 24
     - 5.4.2 Leden 24
     - 5.4.3 Frequentie van overleg 24
   - 5.5 Inhoudelijke kerngroepen 24
     - 5.5.1 Taken en verantwoordelijkheden 24
     - 5.5.2 Leden 24
     - 5.5.3 Frequentie van overleg 24

6. Bijlage 1: Samenhang met andere thema's en samenwerkingen 25
   - 6.1 Harmonisatie kinderopvang en onderwijsachterstandenbeleid 25
   - 6.2 Opvolging Twentse ontwikkeltafel Onderwijs - Zorg 25
   - 6.3 Passend onderwijs en beleidsplan Jeugd 26
   - 6.4 Twentse belofte en uitstroom richting arbeidsmarkt 26
   - 6.5 Onderwijshuisvesting 26
   - 6.6 Publieke gezondheid 27
   - 6.7 Ambitieplan laaggeletterdheid en leesoffensief Oldenzaal 27

1. Introductie

1.1 Vooraf

De Lokale Educatieve Agenda (LEA) is de gezamenlijke agenda van de directies en besturen van de voorschoolse voorzieningen, primair onderwijs en voortgezet onderwijs inclusief praktijkonderwijs in Oldenzaal en de gemeente Oldenzaal.

In de LEA leggen wij onze gezamenlijke ambities vast. Hiermee vervullen wij de wettelijke verplichting van voorschoolse voorzieningen, onderwijs en gemeente om tot gezamenlijke afspraken te komen over het onderwijs- en jeugdbeleid. Maar veel belangrijker nog: hiermee werken we samen aan de duurzame, optimale en brede ontwikkeling voor ieder kind en iedere jeugdige in Oldenzaal.

Om dat doel te bereiken werken we samen aan gelijke kansen, eigenaarschap, talentmaximalisatie en burgerschapsvorming. We hebben in 2021 met elkaar besloten dat deze ambities en beoogde maatschappelijke effecten uit de LEA-ambitieagenda nog steeds actueel zijn. Met deze nieuwe uitvoeringsagenda maken we samen afspraken over de concrete doelen en activiteiten voor de komende jaren.

1.2 Leeswijzer

Om met elkaar een heldere focus te kiezen voor de komende periode, is allereerst teruggeblikt op de afgelopen LEA-periode. Hoofdstuk 2 vat deze terugblik kort samen en gaat daarna in op de focus voor de komende jaren. Hoofdstuk 3 beschrijft de concrete afspraken die we met elkaar maken om hier de komende vier jaar stappen in te zetten. Planning, organisatie en bemensing ('wie doet wat') worden daarna toegelicht. De afsluitende bijlage gaat tot slot in op de samenhang tussen de LEA en aansluitende (beleids)thema's en activiteiten.

2. LEA Uitvoeringsagenda 2023-2027

2.1 Terugblik op afgelopen LEA-periode

De uitvoeringsagenda LEA 2017-2021 bestond uit een groot aantal doelstellingen, gekoppeld aan de vier maatschappelijke effecten; gelijke kansen, eigenaarschap, talentmaximalisatie en burgerschapsvorming. Deze doelstellingen zijn opgepakt in drie inhoudelijke netwerken, ingedeeld naar leeftijd (netwerk 0-6, netwerk 6-14 en netwerk 14), en twee projectgroepen (onderwijs aan statushouders en educatief partnerschap). De drie inhoudelijke netwerken hebben hun doelstellingen slechts beperkt gerealiseerd. De projectgroep onderwijs aan statushouders was verantwoordelijk voor het reilen en zeilen en de afstemming rond de Regenbooggroep (primair onderwijs) en de Taalklas (voortgezet onderwijs) en heeft de hieraan gekoppelde doelstellingen grotendeels behaald. De projectgroep educatief partnerschap heeft zichzelf gedurende de LEA-periode opgeven en is inhoudelijk opgegaan in de drie inhoudelijke netwerken.

Een van de oorzaken voor het niet realiseren van de verschillende doelstellingen is de coronaperiode. Vanaf het moment van de eerste scholensluiting zijn veel werkzaamheden gerelateerd aan de uitvoeringsagenda stil komen te liggen, doordat de focus lag op de omschakeling naar het bieden van onlineonderwijs en noodopvang. Corona is echter niet de enige reden dat doelstellingen niet gehaald zijn. Uit de evaluatie die eind 2021 plaatsvond met de betrokken bestuurders is gebleken dat er behoefte is aan een meer doelgerichte uitvoeringsagenda. Daarbij moet er aandacht zijn voor de veelheid aan samenwerkingen in en rond voorschool en onderwijs, om overlap en onnodige vergaderdruk te voorkomen. Dat betekent meer selectief zijn in welke thema's met wie op welk niveau aan de orde (moeten) komen, maar ook het maken van inhoudelijke keuzes en het aanbrengen van focus in de nieuwe uitvoeringsagenda. Daarnaast is expliciete aandacht nodig voor het doorvertalen van ambities binnen de verschillende betrokken organisaties en netwerken.

De grote bereidheid tot samenwerken en het open netwerk, gecombineerd met korte lijnen tussen professionals in het Oldenzaalse voorschool-, onderwijs- en zorgnetwerk, zijn zeer positief naar voren gekomen in de evaluatie van de afgelopen LEA-periode. Dat maakt dat het netwerk in staat is gebleken snel calamiteiten op te pakken. Uitbouwen van deze sterke punten, samen met het aanbrengen van meer focus in de komende LEA-uitvoeringsperiode, zorgt voor een nog betere ondersteuning van Oldenzaalse kinderen en jongeren, zodat hun ontwikkeling zo duurzaam, breed en optimaal mogelijk is.

2.2 Focus op kansrijk opgroeien en kansrijk onderwijs

In de in 2017 vastgestelde ambitieagenda LEA is een gezamenlijk strategisch doel geformuleerd: "Een duurzame, optimale en brede ontwikkeling voor ieder kind en jeugdige in Oldenzaal". Om dat te bereiken werken we samen aan gelijke kansen, eigenaarschap, talentmaximalisatie en burgerschapsvorming. Vanuit de behoefte aan focus, in combinatie met de toenemende, bijna natuurlijke inzet op het vergroten van de kansengelijkheid in Oldenzaal (bijv. VVE-beleid, Actief na school, Vakantieklas Doen! in coronaperiode) en de wens van de stuurgroep LEA om te komen tot een GKA-agenda met het Rijk, is ervoor gekozen in deze uitvoeringsagenda met name in te zetten op gelijke kansen.

Al in 2017 stelden we met elkaar vast dat er sprake is van kansenongelijkheid in het onderwijs. Kinderen met dezelfde capaciteiten maar met een verschillende achtergrond hebben niet dezelfde kansen om het beste uit zichzelf te halen en kennen vaak andersoortige onderwijsloopbanen. Dat is gebleken uit diverse onderzoeken van bijvoorbeeld de OESO en de Onderwijsinspectie. Onderzoeken uit 2019 leken te duiden op een einde aan de groei van kansenongelijkheid.

De coronacrisis van de afgelopen jaren heeft de ongelijkheid echter opnieuw (extra) zichtbaar gemaakt en verder versterkt. Met name door de grote verschillen in begeleiding van en door ouders bij het leren en het kunnen beschikken over (goede) leermogelijkheden thuis, die zeker in de periodes van thuisonderwijs essentieel waren, lijkt de kansenongelijkheid opnieuw toegenomen. De inzet van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is erop gericht dit te keren.

Het maakt nog altijd uit wie je bent en waar je vandaan komt voor de kansen die je krijgt. Onder meer de buurt waarin je opgroeit, wie je ouders zijn en waar je naar school gaat zijn in belangrijke mate van invloed op het opleidingsniveau en inkomen dat je behaalt, wat voor baan je krijgt, waar en hoe je gaat wonen en op je gezondheid. Dat is de reden dat we ervoor kiezen de komende periode (2023-2027) te focussen op gelijke kansen in de voorschool en in het onderwijs, als belangrijkste maatschappelijk effect van de Oldenzaalse LEA. Deze focus sluit aan bij het streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen, zoals verwoord in het Oldenzaalse masterplan en integraal beleidskader sociaal domein. Maar het sluit ook aan bij de ondersteuningsplannen passend onderwijs voor het primair en voortgezet onderwijs en de invulling daarvan op de Oldenzaalse scholen. En bij breder landelijk beleid, zoals recentelijk wederom verwoord in de kamerbrief 'Visie Kansengelijkheid funderend onderwijs' (maart 2023).

Kansrijk opgroeien en kansrijk onderwijs zijn kernambities van de Oldenzaalse partners. Daarbij hoort dat iedereen een eerlijke kans heeft om zich te ontwikkelen. Kansengelijkheid maakt onderdeel uit van een rechtvaardige samenleving en is in ieders belang[**1**]. Het heeft ook een economisch belang omdat kansenongelijkheid ertoe kan leiden dat een economie een deel van haar potentieel laat liggen. Bovendien is het achteraf repareren van ongelijkheid een kostbaar en inefficiënt proces.

Er is met deze focus sprake van een nauwe samenhang met het thema (en de nota en uitvoeringsagenda) publieke gezondheid. Ook hier is kansen(on)gelijkheid een belangrijk thema. Er wordt op dit thema dan ook nauw samengewerkt tussen de verschillende betrokkenen, zoals geschetst in de bijlage. De focus binnen de LEA ligt logischerwijs op kansengelijkheid in de voorschool en het onderwijs. En kent een doorgaande lijn met programma's als Kansrijke Start en de Twentse Belofte. In de Gelijke Kansen Alliantie agenda wordt deze samenhang weergeven. In de basis geldt dat school leerlingen en ouders kan helpen bij het maken van gezonde keuzes. En een goede gezondheid draagt bij aan betere werk- en onderwijsprestaties. Voorschool en onderwijs kunnen zo een sleutelrol vervullen om de kansenongelijkheid te verminderen.

2.2.1 Wat weten we over (on)gelijke kansen in het onderwijs?

Het is duidelijk dat het gaat om complexe problematiek, waarbij onder meer de volgende (maatschappelijke) factoren een oorzakelijke rol spelen[**2**]:

THUISSITUATIE

- niet alle kinderen hebben thuis een even goede leeromgeving (bijvoorbeeld door armoede en/of spanningen thuis);
- verschillen in de mate van stimulans en hulp die ouders en/of netwerk kunnen bieden als het gaat om het maken van huiswerk, taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling en school- en opleidingskeuze, maar ook in het omgaan met psychische druk;
- niet alle ouders kunnen betaalde bijles, huiswerkbegeleiding, toetstrainingen etc. bekostigen voor hun kind(eren).

ONDERWIJSINSTELLINGEN

- het ontbreekt leraren (po en vo) soms aan de benodigde tijd en kennis om leerlingen die dit nodig hebben, extra begeleiding en aandacht te bieden. Ook is het tekort aan voldoende en geschikt personeel in het onderwijs over het algemeen een belangrijk knelpunt;
- leraren onderschatten leerlingen met een bepaalde achtergrond (bijvoorbeeld met lager opgeleide ouders) soms onbewust, wat zich kan uiten in benaderingswijze en niet passend schooladvies. Dat draagt niet bij aan de motivatie van een leerling en de ouders van deze leerlingen dringen ook relatief minder vaak aan op een ander advies;

ORGANISATIE VAN HET ONDERWIJS IN NEDERLAND

- door het relatief vroege selectiemoment povo komt een leerling snel in een bepaald 'hokje' te zitten. Het is voor leerlingen vervolgens moeilijk om later nog – gedeeltelijk – de stap naar een andere onderwijssoort te maken en/of te stapelen. In combinatie met het punt van (onbewuste) onderschatting van leerlingen kan dit leiden tot ongelijkheid in kansen;
- Nederland kent relatief veel segregatie in het onderwijs; kinderen van hoger opgeleide ouders en/of met een westerse achtergrond zitten relatief vaker bij elkaar op de 'betere' scholen, waar minder vaak sprake is van lerarentekort en relatief veel bevoegde, hoogopgeleide leraren werken.

2.2.2 Landelijke aandacht voor kansen(on)gelijkheid in de voorschool en het onderwijs

De afgelopen jaren is er meer en meer aandacht gekomen voor de kansen(on)gelijkheid in het onderwijs. In het najaar van 2016 presenteerde het ministerie van OCW het Actieplan Gelijke Kansen en wordt er sinds 2020 op jaarbasis structureel 26 miljoen euro vrijgemaakt om de maatregelen uit dit plan die het meest effectief zijn, duurzaam voort te zetten.

Samen met diverse betrokken partijen – scholen, welzijnsorganisaties, gemeenten, werkgevers etc. – is daarnaast de Gelijke Kansen Alliantie (GKA) opgericht. Vanuit de GKA wordt samen met gemeenten gewerkt aan meerjarige GKA-agenda's. De GKA-agenda's zijn afgestemd op de lokale situatie en problematiek in een gemeente. Ook Oldenzaal is een GKA-agenda gesloten.

Op 15 april 2021 publiceerde de Onderwijsraad een advies met als doel om onder meer de kansenongelijkheid het hoofd te bieden. Kern van dit advies is om later te selecteren en beter te differentiëren.

Daarnaast is het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in het leven geroepen, met tijdelijke acties en middelen voor onderwijs en gemeenten om eventuele leervertragingen van leerlingen tegen te gaan en het welbevinden van leerlingen te bevorderen. Ook de Oldenzaalse onderwijsinstellingen en gemeenten zetten hier samen op in met gebruikmaking van de tijdelijke NPO-middelen.

2.3 Concrete inzet van de Oldenzaalse LEA

Als het gaat over het ontstaan van kansenongelijkheid zien we dat er niet één oorzaak is. In het onderwijs zijn drie belangrijke aangrijpingspunten gedefinieerd om te werken aan kansengelijkheid[**3**]:

1. **(voor)school en omgeving:** verbinding tussen de thuissituatie, de omgeving van de leerling en (voor-) school is essentieel als het gaat over het bevorderen van kansengelijkheid. Dat vraagt om samenwerking tussen kinderen/jongeren, hun ouders, voorschool/ onderwijs, kinderopvang en BSO, maatschappelijke organisaties en gemeente.
2. **toegankelijkheid en kwaliteit van voorschoolse voorzieningen en onderwijs,** waarbij aandacht is voor het tegengaan van segregatie;
3. **overgangen:** van kinderopvang en voorschoolse voorzieningen naar het basisonderwijs en van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. De overgang van voorgezet onderwijs naar vervolgonderwijs of arbeidsmarkt valt buiten het bereik van deze LEA.

Om kansengelijkheid in het onderwijs, maar ook in de voorschool, te stimuleren, is aandacht voor al deze aangrijpingspunten nodig. Dit zien wij in Oldenzaal ook zo. In deze LEA maken we dan ook afspraken gericht op deze aangrijpingspunten.

[1] Gelijke kansen in het onderwijs : Structureel investeren in kansengelijkheid voor iedereen (aob.nl)
[2] Wat speelt er? - VO-raad
[3] Beleid kansengelijkheid | Over het programma Gelijke Kansen | Gelijke kansen (gelijke-kansen.nl)

3. Onze afspraken

3.1 Afspraak 1: **we vergroten ons bereik van doelgroeppeuters**

Vanwege het ontwikkelrecht voor alle kinderen, krijgen alle kinderen in onze gemeente de kans om van hetzelfde aanbod gebruik te maken om zich zo optimaal te ontwikkelen. Alle peuters gaan naar eenzelfde voorziening van dezelfde kwaliteit en met hetzelfde aanbod in gemengde groepen. Waarbij kinderen die extra aandacht nodig hebben dit uiteraard krijgen.
De zogenaamde doelgroeppeuters kunnen gebruik maken van een (gesubsidieerd) aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) bij diverse aanbieders van VVE in Oldenzaal. We streven ernaar dat het bereik van VVE jaarlijks omhooggaat en uiteindelijk idealiter uitkomt op 100%. Een zo hoog mogelijk bereik is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, GGD JGZ en de VVE-aanbieders. Dit realiseren we door:

- toe te werken naar een grotere bekendheid van de mogelijkheden rondom peuteropvang en streven naar een bereik van 75% in 2023 en 80% in 2024;
- de VVE-indicatie breder te trekken dan taal en met name te kijken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- te onderzoeken of alle (doelgroep) peuters al vanaf 2 jaar in plaats van 2,5 jaar terecht kunnen bij een kinderopvangorganisatie in de buurt;
- ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag zonder financiële belemmeringen gebruik te laten maken van peuteropvang en/of voorschoolse educatie tegen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage;
- goede communicatie via website van de gemeente, en andere kanalen over aanbod, effecten en financiële mogelijkheden;
- inzet van de Peutermonitor waardoor we het bereik en de verdeling goed in zicht hebben.

3.2 Afspraak 2: **onze VVE-voorzieningen zijn van hoge kwaliteit**

Een hoge pedagogische kwaliteit zorgt voor betere resultaten bij kinderen, dus het is van belang dat deze kwaliteit optimaal is. Dit realiseren we door:

- scholing aan te bieden op het gebied van VVE;
- een visie te formuleren over ouderbetrokkenheid en de eventuele inzet van VVE-thuis;
- de HBO-VE coach, wiens aanwezigheid en betrokkenheid sinds dit jaar verplicht is bij alle VVE-aanbieders ter begeleiding en ondersteuning van de pedagogisch medewerkers, effectief in te zetten in de voorschoolse voorzieningen van de VVE-aanbieders;
- een actieve samenwerking tussen voorschoolse voorzieningen en het onderwijs (delen van zorgvragen, afstemmen (warme) overdracht, etc.) te realiseren op gemeentelijk niveau en binnen de eigen wijk (interprofessioneel samenwerken);
- 6 keer per jaar overleg om resultaatafspraken te evalueren en eventueel bij te stellen waar nodig;
- te onderzoeken of audits een middel zijn om behaalde effecten te meten in de voor- en vroegscholen;
- gemengde groepen samen te stellen met zowel doelgroeppeuters als reguliere peuters.

3.3 Afspraak 3:
we werken interprofessioneel samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Om de ontwikkeling van onze kinderen optimaal te stimuleren en ondersteunen willen we dat Oldenzaalse kinderen en jongeren gebruik kunnen maken van een aanbod inclusief zorgondersteuning dat goed op elkaar is afgestemd. Daarom is samenwerking tussen de voorschoolse professionals, onderwijsprofessionals in het basis- en voortgezet onderwijs en zorgprofessionals inclusief gemeente van groot belang (interprofessioneel werken). Maar ook de samenwerking met de lokale partners in de verschillende wijken, zoals GGD JGZ, Impuls en Wijkracht en partijen als de sportverenigingen, de supermarkt, etcetera. Er zijn immers meerdere ogen nodig om preventief te handelen, vroegtijdig te signaleren en een kind of jongere goed te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling.

Een mogelijke manier om deze professionals dichter bij elkaar te brengen is het vormen van (inclusieve) Integrale KindCentra (IKC). Ook het versterken van de (inhoudelijke) samenwerking bij onderwijs aan 10 tot 14-jarigen[**1**], tussen de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voorgezet onderwijs, kan bijdragen aan het versterken van de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn. Het versterken van de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn realiseren we door:

- het elkaar beter leren kennen tussen voorschool, basisonderwijs en voortgezet onderwijs;
- een overdrachtsformulier kinderopvang/voorschool - basisonderwijs dat ook ruimte biedt voor maatwerk op locatie/kindcentrum;
- een doorgaande leerlijn vanuit kinderopvang/ voorschool naar het basisonderwijs;
- een warme overdracht vanuit de JGZ wanneer er sprake is van kinderen met een VVE indicatie;
- een warme overdracht van kinderopvang/voorschool naar basisonderwijs voor peuters (in ieder geval die met een VVE indicatie);
- als voorschool/kinderopvangorganisaties, het onderwijs en de gemeente concrete afspraken te maken over de inzet van zorg voor onze kinderen en leerlingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het gedachtegoed van de Twentse Ontwikkeltafel en interprofessioneel werken;
- stappen te zetten richting kindcentra
- concreet in de wijken aan te slag te gaan met de volgende interprofessionele samenwerkingen:
  - schoolmaatschappelijk werk in het basisonderwijs bij de Leemstee;
  - interprofessioneel samenwerken op de Thij rond De Linde, De Maten en De Wendakker;
  - Interprofessioneel samenwerken verder te verkennen in de Essen/de Graven Es rond de Bongerd, De Esch en De Linde en hier waar mogelijk ook De Zevenster bij te betrekken;
  - interprofessioneel samenwerken verder te verkennen in het centrum rond de Drie-eenheid, de Franciscusschool en de Nutsschool.
- aandacht voor de overgang en overdracht van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs;
- het versterken van de (inhoudelijke) samenwerking bij onderwijs aan 10 tot 14-jarigen nader te onderzoeken;
- in het voortgezet onderwijs project #NoFilter te realiseren in samenwerking tussen Twents Carmel College (TCC), Kunstenmakers en gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal;
- in het zorgintensief onderwijs (De Windroos en het Praktijkonderwijs, TCC locatie Leliestraat) de mogelijkheden voor collectief arrangeren te onderzoeken en te implementeren in samenwerking tussen beide scholen en gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal. Doel is effectief inzetten van jeugdhulp en passend onderwijs, ook preventief en aan groepen kinderen in de klas;
- een BSO+ locatie;
- een Regenbooggroep en Taalklas voor kinderen van statushouders en Oekraïense kinderen.

3.4 Afspraak 4:
we realiseren op steeds meer plekken in Oldenzaal een rijke schooldag

Het idee van een verrijkte schooldag is dat ieder kind dezelfde kans krijgt om zijn of haar talenten te ontdekken en ontwikkelen. En dat kan op alle gebieden zijn. Het Rijk investeert de komende periode in een rijke schooldag vanuit het perspectief van het bevorderen van kansengelijkheid. In Oldenzaal gebeurt dat al een aantal jaren. In het schooljaar 2018 – 2019 is op initiatief van een aantal professionals van Impuls, het TCC en het Palthehuis met ondersteuning van de gemeente in het voortgezet onderwijs de pilot ‘Actief na school’, gebaseerd op het IJslands preventiemodel, van start gegaan en met kleine stapjes opgeschaald.

Inmiddels is in diverse wijken in Oldenzaal ook een naschools aanbod voor kinderen in de basisschoolleeftijd beschikbaar onder de noemer ‘Actief na school’. Beide initiatieven, in zowel het basis- als voortgezet onderwijs, zijn onder andere gericht op de brede talentontwikkeling van alle leerlingen, met specifieke aandacht voor de doelgroep leerlingen die een dergelijk aanbod niet vanuit hun omgeving aangeboden krijgen. Beide initiatieven bevinden zich in de projectfase. In deze fase wordt daarom vanuit de projectorganisatie (en niet vanuit de stuurgroep LEA) ingezet op:

- uitbreiding van Actief na school in het voortgezet onderwijs naar locaties De Thij en Lyceumstraat van het Twents Carmel College;
- inhoudelijke versterking van Actief na school in het voortgezet onderwijs op alle vier locaties van TCC in Oldenzaal;
- het onderzoeken van verdere uitrol van Actief na school als gericht naschools aanbod in het basisonderwijs, waarbij de focus in eerste instantie ligt op de wijken Centrum, De Thij en Zuid-Berghuizen en daarna verder wordt uitgebreid naar de Essen en de Graven Es;

Bij structureel maken van Actief na school (in het voortgezet en/of basisonderwijs) wordt onderzocht of het wenselijk is borging hiervan te laten plaatsvinden via de (Stuurgroep) LEA.

3.5 Afspraak 5:
we ontwikkelen een actieplan schoolaanwezigheid Oldenzaal

In Twents verband is een aanpak ontwikkeld voor zowel primair onderwijs, voortgezet onderwijs alsook MBO, dat inzet op schoolaanwezigheid en dus op het voorkomen van verzuim en thuiszitters. Onderzoek toont aan dat niet alleen de oorzaken van schoolverzuim divers zijn, maar dat dit ook geldt voor de gevolgen. Denk niet alleen aan teruglopende onderwijsresultaten en sociaal-emotionele problematiek, maar ook aan eventuele schooluitval, dat op langere termijn wordt geassocieerd met werkloosheid, detentie, slechte gezondheid en huwelijksproblemen. Voldoende reden dus om hierop in te zetten. In Oldenzaal willen we dit komende periode concreet maken. Dat doen we allereerst door:

- te denken in termen van totale schoolaanwezigheid in plaats van schoolverzuim;
- het Response to Intervention model als vertrekpunt te hanteren, waarbij wordt ingestoken op preventie en vroegsignalering in plaats van “slechts” curatief te handelen bij thuiszitters;
- een gezamenlijk actieplan schoolaanwezigheid te ontwikkelen voor basis- en voortgezet onderwijs vanuit interprofessionele samenwerking.

[4] 10-14-onderwijs | Voortgezet onderwijs | Rijksoverheid.nl

4. Wat gaan we ervoor doen?

Dit hoofdstuk schetst de verschillende acties onder de vijf afspraken inhoudelijk op hoofdlijnen. Per afspraak en actie is de tijdslijn weergegeven. Bijbehorende Excel-planning schetst deze in meer detail, inclusief de partijen die zich aan deze actie committeren. In de planning is er steeds van uitgegaan dat de uitwerking van het actieplan voor komend schooljaar steeds wordt vastgesteld in juni/juli van het schooljaar ervoor.

4.1 Vergroten bereik van doelgroeppeuters

Afspraak 1: **we vergroten ons bereik van doelgroeppeuters**

Wat	2023			2024											
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Indicatiestelling VVE aanpassen	■	■	■												
Alle doelgroeppeuters kunnen terecht bij een kinderopvang			■	■	■										
Niet-KOT kinderen plaatsen			■	■	■										
Opstellen communicatieplan VVE		■	■	■											
Uitvoeren communicatieplan VVE				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											
Inzet Peutermonitor (t.b.v. monitoren bereik)				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											
Uitwerken actieplan m.i.v. schooljaar 2023-2024	■	■													
Uitvoeren actieplan				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											

Indicatiestelling aanpassen
Gemeente en GGD/JGZ stellen samen de criteria voor indicatiestelling bij, waarbij sociaal-emotionele ontwikkeling als extra criterium wordt toegevoegd. Dit communiceren zij na overleg met de kinderopvang met de betrokkenen. Daarnaast wordt geïnventariseerd wat de kosten zijn om:

- alle kinderen vanaf 2 jaar op te vangen;
- alle kinderen vanaf 2,5 jaar op te vangen;
- alleen geïndiceerde peuters vanaf 2 jaar op te vangen.

Alle doelgroeppeuters kunnen terecht bij een kinderopvang
Kinderopvang en gemeente onderzoeken of alle doelgroep-peuters terecht kunnen bij een kinderopvang die VVE aanbiedt, door te:

- inventariseren om hoeveel peuters het gaat;
- onderzoeken of er voldoende kindplaatsen beschikbaar zijn?;
- onderzoeken of er voldoende personeel beschikbaar is.

Niet-KOT-kinderen plaatsen
GGD/JGZ, kinderopvang en gemeente zetten samen in op het plaatsen kinderen waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag. Daartoe wordt geïnventariseerd om hoeveel peuters het gaat en wordt onderzocht waar plek is om hen te plaatsen.

Opstellen en uitvoeren communicatieplan VVE
De communicatie naar ouders/inwoners over VVE wordt versterkt. Er wordt door gemeente, GGD/JGZ en kinderopvang een communicatieplan ontwikkeld en uitgevoerd waarin wordt bepaald wat de kern-boodschap is, wat het doel van de communicatie is en welke communicatiemiddelen we inzetten. De term ‘peuteropvang’ wordt heroverwogen.

Inzet Peutermonitor
Er wordt gebruik gemaakt van de Peutermonitor, onder andere ten behoeve van het monitoren van het bereik van VVE. Kinderopvang en GGD/JGZ leveren hiervoor steeds tijdig de juiste gegevens aan. Gemeente heeft hierover de regie en neemt de betrokkenen mee in de reguliere periodieke afstemming tijdens het in te stellen Overleg Jonge Kind (voorheen Netwerk 0-6, zie 4.2.4.).

Uitwerken en uitvoeren actieplan 2e helft schooljaar 2023-2024
De acties voor komende periode worden door gemeente, GGD/JGZ en kinderopvang vastgelegd in een nog op te stellen actieplan 2023-2024. Hierin wordt ook opgenomen hoe deze worden gemonitord. De coördinator LEA neemt hierin de regie. Het actieplan wordt ook besproken in het Jonge Kind Overleg.

4.2 Onze VVE voorzieningen zijn van hoge kwaliteit

Afspraak 2: **onze VVE-voorzieningen zijn van hoge kwaliteit**

Wat	2023			2024											
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Scholing VVE	gerealiseerd														
Ouderbetrokkenheid / VVE	■	■	■	■	■	■	■								
HBO Coach VE	gerealiseerd														
Samenstellen gemengde groepen	■	■	■	■	■										
Overleg jonge kind						■	■								
Onderzoek rondom audits									■						
Uitwerken actieplan m.i.v. schooljaar 2023-2024	■	■													
Uitvoeren actieplan				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											

Scholing VVE
Geschoolde medewerkers VVE zijn de basis van kwalitatief goede voorzieningen. Gemeente en kinderopvang hebben geïnventariseerd welke medewerkers nog niet VVE-geschoold waren. Kinderopvangorganisaties hebben zelf de scholing verzorgd, bekostigd vanuit gemeentelijke middelen onderwijsachterstandenbeleid.

Ouderbetrokkenheid / VVE
Ouderbetrokkenheid is in alle thema's van deze LEA van belang, maar krijgt in relatie tot VVE en het jonge kind specifieke aandacht. Onderzocht wordt of en zo ja, hoe, VVE-thuis of een vergelijkbaar programma kan worden ingezet als middel om de taalontwikkeling van jonge kinderen ook in hun thuissituatie te stimuleren. Gemeente Oldenzaal trekt dit onderzoek en bespreekt de uitkomsten in het Overleg Jonge Kind (zie hierna).

HBO Coach VE
Alle VVE-aanbieders hebben (verplicht) een HBO-coach voorschoolse educatie. Hiervoor ontvangen zij subsidie vanuit de gemeentelijke gelden voor onderwijsachterstandenbeleid. Er is een verbinding gerealiseerd tussen de Oldenzaalse VE-coaches en er worden afspraken gemaakt over hun inzet. Dit wordt per kwartaal gemonitord en indien relevant worden afspraken bijgesteld.

Samenstellen gemengde groepen
Gemengde groepen van kinderen met en zonder VVE-indicatie dragen bij aan kwalitatief goede VVE. We inventariseren waar nog geen gemengde groepen zijn, bepalen wat er nodig is om dit overal te realiseren en dragen hier zorg voor.

Overleg Jonge Kind
Er vindt 6x per jaar een Overleg Jonge Kind plaats met een agenda die gebaseerd is op de resultaatafspraken uit het convenant VVE. Gemeente, GGD/JGZ en een afvaardiging van kinderopvang en basisonderwijs sluiten hierbij aan. Gemeente heeft hierin in eerste instantie de regie, dit wordt overgenomen door het regiegroeplid uit de kinderopvang samen met de LEA-coördinator.

Onderzoek rondom audits
Er wordt onderzocht of audits bij kunnen dragen aan de monitoring van de resultaatafspraken uit het VVE-convenant. Zo ja, dan wordt een plan van aanpak inclusief kwaliteitskader opgesteld.

Uitwerken en uitvoeren actieplan 2e helft schooljaar 2023-2024
De acties voor komende periode worden door gemeente, GGD/JGZ, kinderopvang en basisonderwijs vastgelegd in een nog op te stellen actieplan 2023-2024. Hierin wordt ook opgenomen hoe deze worden gemonitord.
De coördinator LEA neemt hierin de regie.

4.3 We werken interprofessioneel samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Afspraak 3: **we werken interprofessioneel samen aan de doorgaande leer- en ontwikkelings**

Wat	2023			2024											
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Kennismaken kinderopvang (KOV) - primair onderwijs / bijeenkomsten	■						■						■		
Overdracht KOV - PO: doorgaande lijn, warme overdracht, formulier															
Visievorming interprofessioneel werken / inzet zorg rond 0-4 jarigen	■	■	■												
KOV/PO Datassessies interprofessionele teams per wijk															
* De Thij (De Linde / De Wendakker / De Maten)	gerealiseerd														
* De Essen/Graven Es (De Bongerd / De Esch / De Linde / De Zevenster)	nog te plannen in 2023														
* Centrum (Nutsschool / Franciscusschool / Drie-eenheid)	nog te plannen in 2023														
* Zuid-Berghuizen (Leemstee)	nog te plannen in 2023														
KOV/PO Focusbepaling per wijk															
* De Thij (De Linde / De Wendakker / De Maten)	gerealiseerd														
* De Essen/Graven Es (De Bongerd / De Esch / De Linde / De Zevenster)	nog te plannen in 2023														
* Centrum (Nutsschool / Franciscusschool / Drie-eenheid)	nog te plannen in 2023														
* Zuid-Berghuizen (Leemstee)	nog te plannen in 2023														
KOV/PO Uitwerken jaarkalender aanbod/thema's	gerealiseerd														
KOV/PO Uitwerken actieplan per wijk m.i.v. schooljaar 2023-2024	■	■	■												
KOV/PO Uitvoeren actieplan per wijk				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											
Kennisuitwisseling / bijeenkomsten PO/VO		■						■						■	
VO Werksessie interprofessioneel samenwerken	gerealiseerd														
VO Uitwerken jaarkalender aanbod/thema's	■														
VO Datasessies interprofessionele teams per locatie															
* Potskampstraat	nog te plannen in 2023														
* Thijlaan	nog te plannen in 2023														
* Lyceumstraat	nog te plannen in 2023														
* Leliestraat	nog te plannen in 2023														
VO Focusbepaling per locatie															
* Potskampstraat	nog te plannen in 2023														
* Thijlaan	nog te plannen in 2023														
* Lyceumstraat	nog te plannen in 2023														
* Leliestraat	nog te plannen in 2023														
VO Uitwerken actieplan per locatie m.i.v. schooljaar 2023-2024	■	■	■												
VO Uitvoeren actieplan per locatie				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											

Kennismaken/bijeenkomsten kinderopvang – basisonderwijs
Tweemaal per jaar vinden kennismaking/netwerk-bijeenkomsten kinderopvang en basisonderwijs plaats op gemeentelijk niveau. Deze worden georganiseerd door het Overleg Jonge Kind en kennen zowel een inhoudelijke agenda als een meer informeel gedeelte gericht op ontmoeten.

Overdracht kinderopvang – basisonderwijs
De gewenste versterking van de samenwerking tussen kinderopvang en basisonderwijs heeft onder meer betrekking op de overdracht. Er wordt een nieuw overdrachtsformulier vastgesteld in het Overleg Jonge Kind en er worden in dit overleg afspraken gemaakt over de warme overdracht en de doorgaande lijn (protocol warme overdracht).

Visievorming interprofessioneel werken/inzet zorg rond 0-4-jarigen
Bedoeling is dat GGD/JGZ, kinderopvang en gemeente een visie vaststellen rond interprofessioneel werken en inzet van zorg voor de jongste Oldenzalers (0-4 jaar), in lijn met het gedachtegoed van de voormalige Twentse Ontwikkeltafel Jonge Kind. Dit wordt voorbereid door de genoemde partijen en ter bespreking wordt geagendeerd in de Stuurgroep LEA.

Vorming kindcentra
Onderzocht wordt welke stappen richting de vorming van kindcentra passend bij Oldenzaal gezet kunnen worden. Een voorstel hiertoe wordt geagendeerd in de stuurgroep LEA.

Datasessies interprofessionele teams per wijk (kinderopvang/basisonderwijs)
Per wijk worden twee datasessies op het gebied van kansrijk ondersteunen georganiseerd. De kinderen in de vier wijken vragen op verschillende manieren aandacht van diverse professionals. We willen met elkaar dusdanige ondersteuning bieden dat de situatie verbetert, op individueel, klas-, school-, wijk en stedelijk niveau. Dat lukt nog niet altijd en vraagt om meer inzicht, zonder dat we ons willen verliezen in uitgebreide analyses. We willen “gewoon beginnen”. Allereerst door “erboven” te hangen. Wat is de situatie rond de twee scholen? Welke thema’s spelen er? Welke cijfers zijn er? Wat zien we daarin? Welke indrukken en ervaringen zijn er nog meer? Wat speelt er op “school, klas, kind” niveau?

Focusbepaling per wijk (kinderopvang/basisonderwijs)
Uit de hierboven genoemde datasessies volgt een focusbepaling per wijk. Waar moeten we ons op richten, hoe brengen we accenten aan binnen de huidige inzet en zijn er aanvullende zaken nodig? De scholen en kinderopvang bepalen samen met de gemeente de focus.

Uitwerken jaarkalender aanbod en thema’s (kinderopvang/basisonderwijs)
Er wordt een jaarkalender uitgewerkt waarin het aanbod en de thema’s voor kinderen in de kinderopvang-/basisschoolleeftijd per periode worden weergegeven. Denk aan zaken als de Kinderboekenweek en de dodenherdenking, maar meer nog aan thema’s als verkeer, duurzaamheid, gezonde school/JOGG etc. Gemeente neemt hierin het voortouw, aangevuld met input van alle betrokkenen. Deze jaarkalender kan de wijken helpen bij het vullen van hun actieplan, gebaseerd op de focusbepaling.

Uitwerken en uitvoeren actieplan per wijk (kinderopvang/basisonderwijs)
Per wijk wordt een actieplan uitgewerkt waarin, op basis van de focusbepaling, wordt geschetst welke acties worden ondernomen en hoe deze worden gemonitord. De jaarkalender kan hierbij ondersteunend zijn. De basisschooldirecteuren per wijk nemen hierin gezamenlijk het voortouw, ondersteund door de nog aan te stellen LEA-coördinator. Uitvoering vindt plaats door het interprofessionele team per wijk.

Kennisuitwisseling/bijeenkomsten basisonderwijs/voortgezet onderwijs
Periodiek vinden kennisuitwisseling/netwerkbijeenkomsten basisonderwijs/voortgezet onderwijs plaats op gemeentelijk niveau. Deze kennen zowel een inhoudelijke agenda als een meer informeel gedeelte gericht op ontmoeten.

Werksessie interprofessioneel samenwerken
Er heeft een werksessie interprofessioneel samenwerken in het voortgezet plaatsgevonden (maart 2023). In deze sessie hebben teamleiders en beleidsmedewerkers van de gemeenten en ondersteuningscoördinatoren en andere professionals vanuit TCC interprofessioneel werken nader geduid, prioritering aangebracht en aandachtspunten meegegeven.

Uitwerken jaarplan en kalender aanbod/thema’s (voortgezet onderwijs)
Met de opbrengsten van de werksessie wordt door de werkgroep interprofessioneel samenwerken (VO) een jaarplan interprofessioneel werken TCC-breed ontwikkeld. Onderdeel van het jaarplan interprofessioneel werken TCC-breed is een jaarkalender waarin het aanbod en de thema’s voor jongeren in de middelbare schoolleeftijd per periode worden weergegeven

Datasessies interprofessionele teams per locatie (voortgezet onderwijs)
Er worden per locatie van het TCC in Oldenzaal datasessies georganiseerd naar analogie van de sessies per wijk in het basisonderwijs.

Focusbepaling per locatie (voortgezet onderwijs)
Op basis van de datasessies vindt een focusbepaling per locatie van het voortgezet onderwijs plaats. De jaarkalender kan hierbij ondersteunend zijn.

Uitwerken en uitvoeren actieplan per locatie (voortgezet onderwijs)
Per locatie wordt een actieplan uitgewerkt voor de komende periode waarin, op basis van de focusbepaling, wordt geschetst welke acties worden ondernomen en hoe deze worden gemonitord. De jaarkalender kan hierbij ondersteunend zijn. De ondersteuningscoördinator per locatie neemt hierin het voortouw, ondersteund door de LEA-coördinator. Uitvoering vindt plaats door het interprofessionele team per locatie. Nadrukkelijk worden in lijn met het TCC-brede jaarplan en de jaarkalender afspraken gemaakt over welke locatie wat oppakt, zodat locaties van elkaar kunnen leren en we voorkomen dat zaken dubbel gedaan worden.

4.4 We realiseren op steeds meer plekken in Oldenzaal een rijke schooldag

Afspraak 4: **we realiseren op steeds meer plekken in Oldenzaal een rijke schooldag**

Wat	2023			2024										
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Uitrol Actief na school VO naar De Thij en Lyceumstraat	via stuurgroep Actief na school														
Inhoudelijke versterking van Actief na school VO op alle locaties in Oldenzaal	via stuurgroep Actief na school														
Onderzoeken uitrol Actief na school PO in de vier wijken	via stuurgroep Actief na school														
Onderzoeken uitbreiding en doorontwikkeling Vakantieklas Doen! PO	via stuurgroep Actief na school														

De inhoudelijke versterking van en uitrol van Actief na school naar alle locaties van het voortgezet onderwijs in Oldenzaal krijgt vorm via de werkgroepen, kerngroep, regiegroep en stuurgroep Actief na school. Momenteel wordt een vergelijkbare structuur ontwikkeld voor de verdere uitrol naar het basisonderwijs.

4.5 We ontwikkelen een actieplan schoolaanwezigheid Oldenzaal

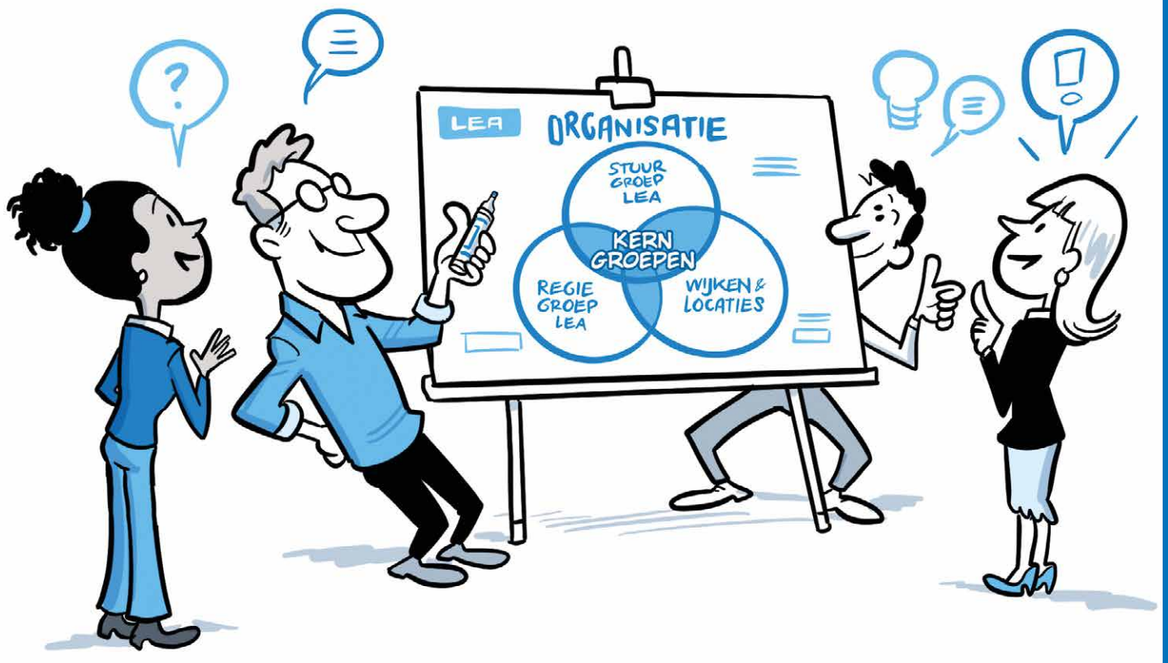
Afspraak 5: **we ontwikkelen een actieplan schoolaanwezigheid Oldenzaal**

Wat	2023			2024										
	o	n	d	j	f	m	a	m	j	j	a	s	o	n	d
Inspiratiebijeenkomst schoolaanwezigheid	nog te plannen in 2023														
Inrichten werkgroep schoolaanwezigheid															
Opstellen actieplan schoolaanwezigheid															
Uitvoeren actieplan schoolaanwezigheid				2e helft schooljaar 2023-2024 en verder											

Inspiratiebijeenkomst schoolaanwezigheid en thuiszitters
Gemeente organiseert samen met het basis- en voortgezet onderwijs en GGD/JGZ een inspiratiebijeenkomst schoolaanwezigheid en thuiszitters om breed gedragen inzicht te krijgen in de ontwikkelingen op dit vlak en als aftrap voor het opstellen en uitvoeren van een actieplan schoolaanwezigheid.

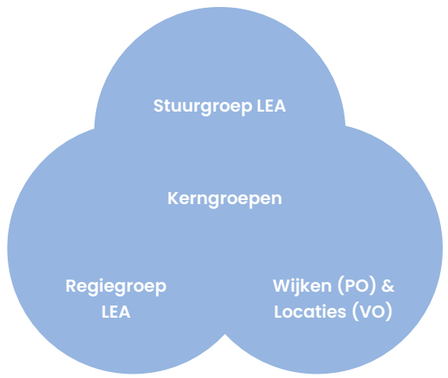
Inrichten werkgroep schoolaanwezigheid en thuiszitters
Er wordt een werkgroep ingericht die de inspiratiebijeenkomst organiseert en het actieplan opstelt. De werkgroep bestaat uit gemeente inclusief leerplicht, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en GGD/JGZ, onder regie van de LEA-coördinator.

Opstellen en uitvoeren actieplan schoolaanwezigheid en thuiszitters
De werkgroep stelt een actieplan schoolaanwezigheid en thuiszitters op met afspraken voor basis- en voortgezet onderwijs. De (monitoring van) de uitvoering ligt niet per definitie bij deze werkgroep. Hoe dit vorm krijgt is onderdeel van het actieplan.

5. Organisatie

Er is in Oldenzaal, zeker voor de kinderen tot 12 jaar, een sterke voorkeur de samenwerking meer op wijkniveau te organiseren. In het voortgezet onderwijs zie je samenwerking op het niveau van locaties, maar ook op het stedelijke (Oldenzaalse) / subregionale (Noordoost Twentse) niveau. Daarnaast is er behoefte aan een sterkere verbinding tussen het bestuurlijke en het uitvoerende niveau. Daarom is het voorstel bij vaststelling van de nieuwe LEA de organisatie volgens onderstaande structuur op te zetten:

Onderstaand wordt per geleding geschetst wat taken en verantwoordelijkheden zijn, welke vertegenwoordigers van welke organisatie er zitting in hebben en wat de overlegfrequentie/geschatte tijdsbesteding is.

5.1 Stuurgroep LEA

5.1.1 Taken en verantwoordelijkheden

De stuurgroep LEA heeft als belangrijkste taak om:

- de LEA-uitvoeringsagenda vast te stellen;
- tijdens de looptijd van de LEA-uitvoeringsagenda te signaleren;
- bij te sturen op basis van de gestelde doelen.

Daar waar de stuurgroepleden afgevaardigden zijn uit het bredere veld (kinderopvang en basisonderwijs) hebben zij bovendien persoonlijk de taak hebben hun achterban (overige bestuurders kinderopvang c.q. basisonderwijs) mee te nemen in bovenstaande punten. De stuurgroep stuurt de opdrachtgever en de LEA-coördinator bij het nemen van beslissingen die moeten bijdragen aan het behalen van de doelstellingen uit de LEA-uitvoeringsagenda. Verder heeft de stuurgroep LEA zowel budgettaire als bestuurlijke verantwoordelijkheid.
De stuurgroep delegeert de dagelijkse programmaleiding aan de LEA-coördinator, die binnen afgesproken grenzen (tijd, geld, kwaliteit en scope) gemachtigd is.

5.1.2 Leden

- Wethouder met portefeuille onderwijs gemeente Oldenzaal (voorzitter)
- Bestuurder voortgezet onderwijs
- (Afgevaardigde) bestuurder basisonderwijs
- (Afgevaardigde) bestuurder kinderopvang

Ter ondersteuning sluiten de beleidsmedewerker onderwijs Gemeente Oldenzaal en de LEA-coördinator aan tijdens de stuurgroep-overleggen.

5.1.3 Frequentie van overleg

De stuurgroep LEA vergadert 4x per jaar

5.1.4 Wettelijke verplichting

Met het overleg van de stuurgroep LEA wordt voldaan aan de wettelijke verplichting van onderwijs, kinderopvang en gemeente tot het tenminste jaarlijks voeren van overleg over:

- het voorkomen van segregatie,
- het bevorderen van integratie en
- het bestrijden van onderwijsachterstanden.

Daarbij is indien gewenst aandacht voor de afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en indien van toepassing het uit het overleg voortvloeiende voorstel van het bevoegd gezag van in de gemeente gevestigde scholen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.

5.2 Programmaleiding door LEA-coördinator

De stuurgroep LEA delegeert de dagelijkse programmaleiding van de uitvoeringsagenda LEA aan de LEA-coördinator. Zodat die vanuit een onafhankelijke rol en positie de realisatie van de LEA-doelen kan aanjagen. Deze is binnen de in deze uitvoeringsagenda afgesproken grenzen (tijd, geld, kwaliteit en scope) gemachtigd.

5.3 Regiegroep LEA

5.3.1 Taken en verantwoordelijkheden

De regiegroep is de schakel tussen de uitvoering in de kerngroepen, de wijken en de locaties enerzijds en de stuurgroep anderzijds. De regiegroep voorziet de stuurgroep van stuurinformatie over de voortgang en van inhoudelijke beleidsinformatie. Daartoe halen de leden van de regiegroep input op bij de inhoudelijke lijnen en de wijken/locaties en volgen zij (landelijke) beleidsontwikkelingen en vertalen zij deze naar de lokale situatie. Samen met de LEA-coördinator bereidt de regiegroep de stuurgroepvergaderingen voor.

5.3.2 Leden

- Beleidsmedewerker onderwijs gemeente Oldenzaal (voorzitter)
- Beleidsmedewerker/kartrekker interprofessioneel werken voortgezet onderwijs
- (Afgevaardigde) beleidsmedewerker/kartrekker interprofessioneel werken basisonderwijs
- (Afgevaardigde) beleidsmedewerker kinderopvang/jonge kind

5.3.3 Frequentie van overleg

De regiegroep LEA vergadert 4x per jaar. De beleidsmedewerker onderwijs van de gemeente sluit daarnaast aan bij het stuurgroepoverleg, de overige regiegroepleden hebben ieder zitting in één inhoudelijke kerngroep.

5.4 Wijken (PO) & Locaties (VO)

5.4.1 Taken en verantwoordelijkheden
De interprofessionele teams krijgen vorm op wijk- (basisonderwijs) of locatieniveau (voortgezet onderwijs). Deze teams zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen op het niveau van de wijk of de locatie. Welke doelstellingen dit precies zijn, bepalen de wijken/locaties zelf in hun eigen actieplan, gebaseerd op de datasessies interprofessioneel werken. Wie het voorzitterschap heeft van het interprofessionele team per wijk of locatie wordt door het team zelf bepaald, maar ligt in ieder geval bij de directie vanuit kinderopvang of het onderwijs. Er is in deze uitvoeringsagenda uitgegaan van een uitvoerend interprofessioneel team per wijk (po) of locatie (vo). In de wijken kan het, indien het samenwerking tussen verschillende scholen betreft, wenselijk zijn ook een interprofessioneel overleg op directieniveau te voeren, ten minste tussen de basisscholen en kinderopvangorganisaties per wijk.

5.4.2 Leden
De invulling van het interprofessionele team kan per wijk en/of locatie verschillen. Er is een team per wijk in het basisonderwijs (Thij, Essen/Graven Es, Centrum, Zuid-Berghuizen) en per locatie van TCC (Thijlaan, Potskampstraat, Lyceumstraat, Leliestraat).

Logischerwijs hebben in elk geval de volgende professionals een rol in het team, afhankelijk van de sector (po/vo):
- Directeur primair onderwijs of ondersteuningscoördinatoren voortgezet onderwijs (voorzitter)
- Intern begeleiders basisonderwijs
- Pedagogisch coaches kinderopvang
- GGD/JGZ
- Kinderwerker/jongerenwerk
- Schoolmaatschappelijk werk
- Leerplicht/RMC

Ook kunnen partijen als politie, Halt, Tactus, maar ook fysiotherapie, ergotherapie, logopedie etc een rol hebben. Uiteraard wordt aangesloten bij de beginsituatie in de wijken en op de locaties. Op diverse plekken is al een interprofessioneel overleg aanwezig of in ontwikkeling.

5.4.3 Frequentie van overleg
De overlegfrequentie is afhankelijk van het actieplan. Logischerwijs wordt een vergaderfrequentie van in elk geval 3-4x per jaar verwacht.

5.5 Inhoudelijke kerngroepen

5.5.1 Taken en verantwoordelijkheden
Er wordt voorzien in drie inhoudelijke kerngroepen:

- Jonge Kind
- Interprofessioneel werken (IPW) PO
- Interprofessioneel werken (IPW) VO

Deze inhoudelijke kerngroepen zijn verantwoordelijk voor de wijk-/locatie-overstijgende doelstellingen op het gebied van het jonge kind en interprofessioneel werken in het basis- en voortgezet onderwijs. Denk aan de afspraken uit het VVE-convenant (Jonge Kind), de jaarkalender voor het basisonderwijs (IPW PO) en de jaarplanning voor het voortgezet onderwijs (IPW VO). Maar ook aan het samenbrengen van wijken/locaties indien dit relevant is en voor de afstemming tussen de wijken/locaties.

5.5.2 Leden
Kerngroep Jonge Kind
- (Afgevaardigde) beleidsmedewerker kinderopvang/jonge kind (voorzitter/regiegroeplid)
- Accountmanager gemeente Oldenzaal
- GGD/JGZ
- 3x (Afgevaardigden) kinderopvang
- 2x (Afgevaardigden) primair onderwijs.

Kerngroep IPW PO
- (Afgevaardigde) beleidsmedewerker/kartrekker interprofessioneel werken basisonderwijs (voorzitter/regiegroeplid)
- 4 Voorzitters van interprofessioneel team per wijk

Kerngroep IPW VO
- Beleidsmedewerker/kartrekker interprofessioneel werken voortgezet onderwijs (voorzitter/regiegroeplid)
- 4 Voorzitters van interprofessioneel team per locatie: ondersteuningscoördinator per locatie

5.5.3 Frequentie van overleg
De inhoudelijke kerngroepen komen 6x per jaar bijeen.

6. Bijlage: Samenhang met andere thema's en samenwerkingen

6.1 Harmonisatie kinderopvang en onderwijsachterstandenbeleid

Sinds augustus 2020 is in Oldenzaal de harmonisatie van de kinderopvang niet langer alleen technisch, maar ook inhoudelijk van aard. Organisaties voor reguliere kinderopvang bieden sinds dat moment VVE aan en Impuls is niet langer aanbieder van VVE. Een forse verandering, passend in de lijn van rijksbeleid, die impact heeft gehad op het aanbod en het bereik van kinderen (en hun ouders) en de toeleiding naar een VVE-plaats, maar ook op de doorgaande lijn. Nieuwe afspraken moe(s)ten worden gemaakt.

Daarnaast is ook de financiering van (inzet op) onderwijsachterstandenbeleid de afgelopen jaren veranderd. De verdeelsleutels zijn aangepast.
Met de nieuwe systematiek wordt jaarlijks een onderwijsachterstandenindicator berekend, gebaseerd op achtergrondkenmerken van leerlingen. Vroeger werd alleen naar het opleidingsniveau van ouders gekeken. Nu worden ook zaken als land van herkomst van de moeder, de verblijfsduur van moeder in Nederland en schuldsanering van ouders meegewogen. Als gevolg van deze nieuwe verdeelsystematiek ontvangt het Oldenzaalse basisonderwijs sinds 1 augustus 2019 minder middelen voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De gemeente heeft juist extra geld gekregen voor het vormgeven van onderwijsachterstandenbeleid. Dit hangt nauw samen met de wetswijziging in 2021, waardoor gemeenten verantwoordelijk zijn voor het aanbieden van 16 uur VVE aan kinderen met een indicatie (voorheen 10 uur), leidend tot hogere lasten.

Deze verschillende ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat gemeente Oldenzaal in 2021-2022 een onderzoek heeft uitgevoerd naar de huidige stand van zaken en de wijze waarop het onderwijsachterstandenbeleid in Oldenzaal doorontwikkeld kan en moet worden. Het hierbij horende nieuwe VVE-convenant is in januari 2023 ondertekend. De uitkomsten van het onderzoek en de in het convenant gemaakte afspraken zijn verwerkt in deze uitvoeringsagenda LEA.

6.2 Opvolging Twentse ontwikkeltafel Onderwijs - Zorg

Afgelopen periode is vanuit de Twentse ontwikkeltafel Onderwijs – Zorg onder meer sterk ingezet op interprofessioneel samenwerken en het maken van meer collectieve afspraken rond scholen met relatief veel kinderen die ondersteuning vanuit de Jeugdwet krijgen (zorgintensieve scholen) door gemeenten, zorgaanbieders en onderwijs (vertegenwoordigd in de samenwerkingsverbanden passend onderwijs). Dat is ook in Oldenzaal het geval. Regionaal is er ook sterk ingezet op het stimuleren van schoolaanwezigheid. Ook het Oldenzaalse voortgezet onderwijs is hierbij aangesloten. De komende periode krijgt dit steeds meer aandacht.

Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen lokale thema's en (sub)regionale onderwerpen. Interprofessioneel samenwerken rond het primair onderwijs betreft bijvoorbeeld lokale scholen en bijna alleen maar Oldenzaalse kinderen die hier naar school gaan. Maar interprofessioneel samenwerken in het voorgezet onderwijs met en rond Twents Carmel College is al een subregionale samenwerking, omdat hier niet alleen Oldenzaalse, maar ook Losserse en Dinkellandse kinderen naar school gaan. Dat geldt ook voor de samenwerking rond zorgintensieve scholen de Windroos en Praktijkschool Leliestraat van Twents Carmel College.

Onderwijs en gemeente in Oldenzaal willen graag verder opvolging geven aan (het gedachtegoed van) de Twentse ontwikkeltafel Onderwijs-Zorg. Dat doen wij in ieder geval op lokaal niveau en stimuleren wij ook op (sub)regionaal niveau. Dit is nadrukkelijk terug te vinden in deze LEA maar vraagt dus ook nauwe samenwerking met de gemeenten Dinkelland en Losser

6.3 Passend onderwijs en beleidsplan Jeugd

Om te zorgen voor goede samenwerking tussen professionals die met kinderen werken, stemmen wij onze beleidsplannen op elkaar af. In het (wettelijk verplichte) Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) wordt overleg gevoerd over het ondersteuningsplannen van het onderwijs, vertegenwoordigd door de samenwerkingsverbanden passend onderwijs (PO en VO) en over de voor het onderwijs relevante onderdelen van het beleidsplan jeugd van de gemeente zoals in Oldenzaal vervat in het Masterplan, het Integraal beleidskader sociaal domein en het nog op te stellen preventief jeugdbeleid.

De onlangs vastgestelde ondersteuningsplannen passend onderwijs voor het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs kennen een belangrijke focus op inclusiever onderwijs, waar interprofessioneel wordt samengewerkt om kinderen en jongeren zo goed mogelijk te ondersteunen en met speciale aandacht voor het thema schoolaanwezigheid. Dit sluit goed aan bij het Oldenzaalse streven naar een krachtige samenleving, met zelfredzame, gezonde, veilige en verbonden inwoners – zowel volwassen inwoners als kinderen en jongeren.

6.4 Twentse belofte en uitstroom richting arbeidsmarkt

In Twente hebben gemeenten en scholen samen een belofte gedaan aan alle jongeren die het niet zelfstandig lukt om hun school af te maken of werk te vinden of te behouden: de Twentse Belofte. In het kader hiervan zijn verlengde afspraken tussen gemeenten en onderwijs gemaakt om de samenwerking tussen leerplicht/ RMC binnen Twente te versterken. Daarin is afgesproken de regionale samenwerking te formaliseren op inhoudelijke thema's als schoolaanwezigheid in het mbo, jongeren in kwetsbare posities (o.a. overgang VSO/ Pro naar arbeidsmarkt), thuiszitters, oud-voortijdig schoolverlaters Maar ook op het gebied van sturing op de keten, monitoring en deskundigheidsbevordering en samen oppakken van nieuwe ontwikkelingen.

Afspraken die betrekking hebben op deze doelgroep en/ of thema's vormen geen onderdeel van deze LEA. Dat geldt in bredere zin ook voor de jongeren die (met name vanuit het praktijkonderwijs) uitstromen richting arbeidsmarkt. Uiteraard worden de bij deze LEA aansloten partners wel op onderdelen ter informatie meegenomen, zodat iedereen van elkaar op de hoogte is van wat er speelt en waar (eventuele) samenhang is. Uitzondering hierop is het thema schoolaanwezigheid en thuiszitters in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs, dat wel een plek heeft gekregen in deze LEA-uitvoeringsagenda.

6.5 Onderwijshuisvesting

De gemeente Oldenzaal en de schoolbesturen streven gezamenlijk naar een toekomstbestendig onderwijslandschap. Het doel is om kinderen in Oldenzaal de best mogelijke kansen te bieden in hun ontwikkeling en voor te bereiden op hun toekomst. Daarbij is het van belang dat het onderwijsaanbod toegankelijk is en aansluit op de vraag van de maatschappij. Toekomstbestendige onderwijshuisvesting is een randvoorwaarde voor dit streven. Hierbij gaan onderwijs en onderwijshuisvesting niet alleen over scholen, maar ook over andere plaatsen waar kinderen leren en zich ontwikkelen: bijvoorbeeld kinderopvang, peuteropvang en buitenschoolse opvang. Het in 2021 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs schetst het strategisch beleid op dit gebied, waarbij de focus met name ligt op de scholen. Onderwijshuisvesting valt thematisch buiten het bereik van de LEA, maar heeft hier logischerwijs wel belangrijke raakvlakken mee. Besluitvorming hierover vindt plaats in het OOGO – IHP dat tenminste jaarlijks plaatsvindt.

6.6 Publieke gezondheid

De ambities uit de LEA Ambitieagenda hangen nauw samen met het thema (en de Oldenzaalse nota en uitvoeringsagenda) publieke gezondheid. Kansengelijkheid is hier een belangrijk thema. Onderzoek wijst namelijk uit dat er een verschil bestaat tussen de gezondheid van mensen met een hoger inkomen en opleidingsniveau en mensen met een lager inkomen en opleidingsniveau.

Gemiddeld genomen leven de eerste groep niet alleen langer, maar leven zij ook langer in goede gezondheid. Daarnaast is er ook samenhang zichtbaar met de andere LEA-ambities talentmaximalisatie, burgerschapsvorming en eigenaarschap.

Vanuit Oldenzaal wordt al langer breed ingezet op het thema publieke gezondheid. In februari 2023 is door VNG, het ministerie van VWS, GGD GHOR Nederland en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) getekend, waaronder onder meer de brede gemeentelijke inzet op preventie, gezondheid en de sociale basis is komen te vallen. Vanuit de visie van gemeente Oldenzaal kan dit alleen in nauwe samenwerking met onder meer kinderopvang/voorschool en onderwijs vormkrijgen. Het Preventieakkoord en het Sportakkoord, maar ook Kansrijke Start in relatie tot VVE, Gezonde School en JOGG (gezonde jeugd, gezonde toekomst) zijn hier uitwerkingen van. Deze raken op onderdelen aan LEA-thema's en hierop vindt dan ook nauwe afstemming plaats.

6.7 Ambitieplan laaggeletterdheid en leesoffensief Oldenzaal

Om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving is het van belang om goed te kunnen lezen en schrijven. In de praktijk blijkt echter dat gemiddeld 25% van de jongeren met een taalachterstand van school komt. En dat terwijl lezen en schrijven belangrijke vaardigheden zijn die toegang biedt tot werk, inkomen en uiteindelijk tot gezondheid en welzijn. Bij de inzet op kansengelijkheid hoort het belang van voldoende leesvaardigheid en digitale vaardigheden. Het Rijk en de Provincie gaan mede om die reden de komende jaren sterk inzetten op de ontwikkeling en versterking van het bibliotheeknetwerk, gezien hun brede maatschappelijke functie en het bevorderen van de geletterdheid.

Daarnaast is er in Twente een integrale aanpak laaggeletterdheid opgesteld ("Samen Sterk Staan! Twentse aanpak laaggeletterdheid 2024') om iedereen kansen te bieden om de noodzakelijk basisvaardigheden als lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden te leren. Raming geeft aan dat in Oldenzaal 12-18% van de inwoners (boven de 16 jaar) laaggeletterd zijn. De tendens is dat deze aantallen groeien. Vanuit deze Twentse aanpak is het streven om meer in te zetten om jeugd en jongeren. Oldenzaal gaat dit regionale plan vertalen naar een lokaal ambitieplan 'Geletterdheid en leesoffensief'.

Onderdeel van dit plan zal zijn de 'Bibliotheek op school' (dBos). De 'Bibliotheek op school' is een middel om het onderwijs te ondersteunen bij taalontwikkeling en het bevorderen van het leesplezier. Dit is een aanpak waarbij het basisonderwijs, de bibliotheek en de gemeente samen inzetten op leesbevordering en mediawijsheid op de school. Op dit moment werken vier basisscholen in Oldenzaal met dBos, namelijk de Linde, Esch, Bongerd en Leemstee. De Franciscusschool heeft de intentie om te willen starten met dBos in combinatie met vernieuwing van hun schoollocatie. Mochten op termijn ook andere scholen hierin interesse hebben, dan vraagt dit om meer financiële middelen en capaciteit.

Gemeente Oldenzaal wil de lokale aanpak van laaggeletterdheid en een leesoffensief in een breder kader plaatsen, op basis van lokale opgaven en behoeften. Bedoeling is samen met de bibliotheek, onderwijs en andere relevante maatschappelijke organisaties een ambitieplan op te stellen voor de lokale aanpak van laaggeletterdheid en leesoffensief in Oldenzaal in samenhang met landelijk en provinciaal beleid op dit gebied. Dit valt niet binnen de LEA, maar kent uiteraard raakvlakken en zal dus ook met de LEA worden afgestemd.

Stuurgroep
Lokale Educatieve Agenda

Kirsten Meijer

Frank Nijhuis

Marjan Weekhout

Maaike Rödel

Contact

Gemeente Oldenzaal
Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal

Telefoon (0541) 58 81 11
E-mail info@oldenzaal.nl